

jalo družabno in sploh javno življenje na Štajerskem in Koroškem, — potem bi ne bilo treba „Štajerca“ ... Ali ker se je vse to zgodilo, zato je „Štajerc“ moral iziti. In tako ne pomeni „Štajerc“ nič drugega, nego „trobilo“ zatirane-ga, izkoriščenega slovenskega ljudstva. Kar si je ljudstvo v svojem obupu mislilo in želelo, to je „Štajerc“ izpregovoril in v javnost spravil in nevstraheno po svetu raz-trobil. To je vse, kar bi bilo o ustanovitvi „Štajerca“ povedati.

Zato pa tudi naš „Štajerc“ nobene nove ideje zastopal ni. Mi smo naprednjaki in tega častnega naslova se ne pu-stimo od nikogar vzeti. Ali mi smo naprednjaki zato, ker vemo, da je vse gospodarsko in duševno in politično življenje večni napredek. Časi, ko se je drugače misleče na grmadah žive sežigalo, ko se je izumitelje novih strojev kot „co-perniko“ kaznovalo, ko se je naturi diktiralo in človeku človeštvo jemalo, — ti časi so hvala Bogu minuli. Mi smo naprednjaki, ker se brani-mo proti temu, da bi se ti časi zopet od strani farizejev vdomačili. Ali v političnem oziru „Štajerčeva“ stranka ni nikdar nič novega zah-tevala. Zahtevali smo le: da se obdrži jo tiste razmere, v katerih se je na Štajerskem in Koroškem skozi desetletja mirno in dobro živelo. Zahtevali smo, da se pusti slovenskega kmeta poleg nemškega sosedu mirno živeti, da se ne dela razdora in prepira, da se pusti ljudem mirni razvitek, zboljšanje gnotnega in duševnega položaja ... Ves program „štajercijanske“ stranke na Štajerskem in Koroškem izrazi torej en stavek: **Gospodarsko delo slovenskega ljudstva skupno z Nemci!!!** To je vse! Mi ne ma-ramo, da bi naš kmet vsled slabih razmer pro-dajal svoja posestva. Mi ne maramo, da bi se našemu delavcu branilo učenje nemščine, ker je vendar doma in v tujini potrebuje. Mi ne maramo, da bi se z lažjo in hujskanjem ubilo mirno življenje ter združeno delovanje, ki je bilo doslej med nemškimi in slovenskimi Štajerci in Korošci.

Tako ni „Štajerc“ nič drugega, nego iz-raz stare štajerske-koroške krvi. Kmetje, delavci in obrtniki čutijo, da imajo naši nauki pravico ter resnico na svoji strani. Narodnjaška gonja naših prvakov vendar ni nič drugega nego pesek v oči neizobraženim, lahkovernim ljudem. In mi naj bi vse to trpeli? Mi vemo, da sta v naših krajih slo-venski in nemški živelj drug na drugega vezana. Kruh, gospodarski inte-res ju veže! In zato je naša „politika“ prava ...

Pred desetimi leti smo to rekli, — pretek-lo je deset let in z mirno vestjo ponavljamo isto resnico!

In povsod naokrog vidimo, da je naše delo uspelo! Iz malega 14 dnevnega listi-ča postal je „Štajerc“ tednik, ki izhaja na 8—12 straneh in prinaša poleg navadne vse-bine tudi tedensko najmanj 3 slike. In 4 leta sem že izdaja posebni „Štajerčevi kmet-ski koledar“. Tako smo napredovali skozi deset

let, napredovali, da zamorejo le slepci ta napre-dek zanikati in le bedaki o nazadovanju govo-riti. „Štajerc“ pozna le eno geslo in to je: **Napreji!!!**

S tem prepričanjem pozdravljamo 10 let-nico našega tako priljubljenega in tako sovraže-nega lista. Nikdo nas ne bode premagal, kajti resnica in pravica sta na naši strani. Nikdo nam ne bode poti zaježil, kajti naša pot je — pot ljudstva ... In zato stopimo z veseljem ter z navdušenjem v ednajsto leto! Rogamo se vsemu nasprotovanju, kajti **naša je bodočnost!**

Le naprej, le naprej, — pogum velja!
Ponižnega pa vse teptaj!
Mi vemo eno pot: Naprej!
Sovražnik kmeta, le poglej!
**Zelena naša je zastava,
zeleno znamenje je prava,
zato naprej, le naprej ...**

Prijatelji! Somišljeniki!

Dne 1., 2. in 3. julija so

„Štajerčevi“ dnevi.

Vsakdo naj te tri dni nabira novih naročnikov. Vsak naj vsaj enega novega naročnika pridobi! Na delo!

Josef Ornig.

„Viel Feind“, viel Ehr“ ...

Ljudstvo je vse, — ljudstvo je rodovitna zemlja, iz katere vskljuje tisočero talentov ... Naš Ornig, katerega sliko prinašamo danes, je najboljši dokaz tej trditvi. Sin in član ljudstva je — in zato je tudi vso njegovo biografijo popisati z eno besedo: delo. Ljud-stvo nima časa za lepe besede in lepe pesni, — ljudstvo, to se pravi zdravo in nepokvarjeno ljudstvo, pozna le eno logiko in le eno strem-ljenje: delo! In tako je naš Ornig — s ponosom pravimo: naš Ornig, kajti vsi naši prvaški nasprotniki ne morejo niti enega imena povedati, ki bi se dal z njim le od daleč pri-merjati, — pravi prototip nesebič-nega, idealnega dela! Globoko bi pad-li, ko bi v tem trenutku omenili napade na-sprotnikov. Lajajte, nasprotniki, ki ne znate lo-čiti stvari od osebe! Ali pokažite nam le enega slovenskega prvaka, bi bi toliko žrtvoval, delal mislil in trpel za svojo stvar ... Ornig ne potrebuje osebnih hvale, kajti nje-gova dela ga sama hvalijo ...

Par besedi naj pa danes tudi mi izprego-vorimo! V par važnejših črtah hočemo označiti življenje našega Orniga, ker je to značilno za naše razmere. Mi ne bomo polo-

žaj olepšavali, mi ne bomo baharili, — ali tudi ne bomo stali na grdem stališču fanatikov, ki jim je vse slabo, kar ne trobi v rog. Ornig je najznačilnejši jav gospodarskega dela na Štajerskem in zato je dobro, da se ob desetletnici „Štajerca“ tudi malo z njevo osebo pobavimo. Kajti Ornig je tudi mož, ki je v resnici naprednemu gibanju na stranke dal smer in cilj. Ornig je besedo, z življenjem in z delom uresničeval naš „štajercijanski“ program. On je deloval za geslo: v gospodarstvu moramo napredovati. Jos. Ornig se je porodil 7. junija 1858 v Ptuj. V pravem meščanskem duhu vzgo-izučil se je pekovske obrti. Ko je bil okroglo let star, odpotoval je iz Ptuja, da preskusi svet Takrat je bilo v malih mestih naše do-vine še malo ljudi, ki so daleč potovali; t mladi naš Ornig je tako rekoč proti volji sv-sorodnikov od doma odšel. Kajti za „študira-itak ni imel sreče. Z latinščino si ni hotel gl-beliti in tako so ga strogi profesorji iz prve razreda gimnazije vrgli. 30 let pozneje pa postavili v ptujski gimnaziji istotemu Or-nis-pomenik poleg cesarjevega. In isti profesor je dečka Orniga iz srednje šole spravil, pr-je takrat k njemu in ga pozdravil kot ma-ki je šolstvo v Ptuj tako lepo razvil. Čudna je usoda! 19 letni Ornig je torej od-toval v širni svet ... Obiskal je najprve Ne-čijo (i. s. Bavarsko); potem je šel v Paris. glavnega mesta Francoske naprej je romal-orje v London ter si ogledal megleno Angl-Od tam se je zopet nazaj obrnil. Potoval je Hamburg, Osnabrück in Rostock v Nemčiji za-proti mali domači peči na spodnjem Štajerske. Tako kakor vsak človek pridobil si je Or-n v tujini veselje do dela in napredka, zmisl-moderno življenje, pogum za boj ...

In kar si je v tujini priučil, tega ni po-bil v domovini. Komaj da je domu prišel, za-je že z delom. Z lastnimi rokami in možg-ustvaril si je mladi mož temelj premoženja, tom katerega mu je bilo mogoče, nadalje-zapričeto pot. Pri tej priložnosti omenimo da je bil Ornig eden najprvejših, ki so na Š-jerskem uredili moderne, vsem socialnim zah-vam odgovarjajoče pekovske delavnice. Kar bilo novo in splošno priporočeno, to je m-Ornig z veseljem in pogumom vpeljal. In danes otročji nasprotniki vpijejo o „peku Ornig-potem se pač sami smešijo; da, da, Ornig „pek“, ali on je tudi na polju pekovske ot-bil vzoren in napreden. Obrtniki kakor del-mu morajo biti v tem oziru hvaležni. Ali g-nega pomena pač ni, kar je Ornig za-se stu-Popisati bi bilo treba, kar je delal in t-voval za druge, za splošnost in tem namreč tiči pomen imena Ornig. Kot l-lavec za splošnost si je pridobil nekdanji „pekovski vandravec“ nevenljivih-slug. Teh zaslug ne more nikdo zanikati, z-na pošteno in objektivno soditi. Kakšni praz-časnikarski hlapčki pač lahko strup na Or-n delavca za splošnost brizgajo; — ali celo nje-politični nasprotniki so rekli, da je Or-n podoban dr. Luegerju, da je kolos-gospodarski talent, da imamo spodnjem Štajerskem samo enega Orniga. ne

Par vzgledov naj dokaže naše trditve. Or-tud je bil eden prvih v naših krajih, ki so izpor-pomen cementa. Poskusil je na lastnem pose-— in vse se mu je smejalo. Še danes je m-cementni mostiček, ki ga je mladi Ornig nap-vil, v katerem pa se nabaja še zdaj leseni del; sorodniki so bili takrat mnenja, da bi cement podrl, ko bi se model iz lesa v un-Omenili smo to mimogrede. Javno svoje-petvanje pričel je Ornig kot član ptujski požarne brambe (bil je takrat ok-km 18—20 let star). V tem prepotrebem dru-pa postal je iz navadnega gasilca najprve „Sta-Zugsführer“ in potem namestnik „Hauptmann-Bil je 7 let delavni član požarne brambe in bi-danes je njen častni „Hauptmann“. Poseb-zaslug za mesto Ptuj si je pa Ornig kot z-denič v t. z. „Verschönerungsverein“ sta-Kot član tega društva je napravil, da se je-znanega prvaškega Andreja Brenčič kupilo-našnji „Volksgarten“. Vkljub nasprotovanj

Zrakoplov v viharju.

Preteklo nedeljo zvečer spustili so v Leip-zigu zrakoplov „Plauen“ v zrak. V višini pa je prišel vihar, ki je gnal balon do Budimpešte. Tam so se poskušali štiri gospodje, ki so bili v gondoli, izkreati. Ali vihar jih je vrgel proti nekemu drevesu, tako da so trije van padli. S četrtim pa se je balon zopet dvignil in zamogel se je šele drugo jutro izkreati. Zrakoplovci so imeli še veliko sreče, da se jim ni ničesar zgo-dilo. Naša slika kaže zemljevid. Čitatelji bodo iz tega sprevideli, kako velikaansko pot (od Leipziga do Budimpešte) je zrakoplov v kratkem času preplovil. Pot znaša več kot 600 kilo-metrov.

Die Sturmfahrt des Ballons „Plauen“.

Vsaki hiši naj bode „Štajerc“!!!